

JSME
V BERMUDSKÉM
TROJÚHELNÍKU.
ALE KDE?

Bermudy – ráj záhadologů...

Ve středu 5. prosince 1945 ve 14 hodin vyrazilo pět torpédových bombardérů *Avenger* se čtrnácti letci – letka číslo 19 – z floridské základny Lauderdale na navigační trénink. Letci měli nad mořem svrhnout bomby a vrátit se zpátky.

Nádherně jasné nebe a příznivý vítr ukazovaly, že to bude rutina. Shození bomb sledovala řídicí věž z rádiové konverzace. Potom pilot Powers řekl: „Nevím, kde jsem. Musel jsem ztratit kurz...“ Taylor mluvil o zhoršujícím se počasí. Ještě chvíli sledovala věž v Lauderdale zmatenou konverzaci. Když rádio umlklo, vyhlásila základna poplach.

SPOUSTA ZTRACENÝCH LODÍ A LETADEL

Námořní letectvo začalo ztracená letadla okamžitě hledat. Pátráči nenašli žádné trosky, žádné lidi na člunech, nic. I když proletěli mnohokrát jejich trasu, netušili, kam se letadla mohla podít. Avšak také stroj *Mariner* se třináctičlennou posádkou, který se této akce účastnil, havaroval. Po 23 minutách jeho letu spatřila posádka tankeru *Gaines Mills* na temném nebi obrovskou ohnivou kouli – letadlo ve vzduchu vybuchlo. A potom na vodě zůstala naftová skvrna. U těchto strojů to nebylo nic divného – byly nebezpečné, prý je sebemenší jiskra mohla zapálit.

O osudu *Avangerů* se mohli vyšetřovatelé jenom dohadovat. Žádné naváděcí aparatury GPS neexistovaly, letci se

orientovali podle kompasů. Ty byly však pouze na Taylorově stroji, a to dva. Nejspíš se oba porouchaly, posádky ztratily orientaci – na mořské hladině nejsou žádné body, podle kterých by se mohly řídit. Možná se pokusily přistát na hladině, když jim docházelo palivo. Úspěch bývá v takovém případě mizivý.

Takových záhadných zmizení letadel a lodí se za druhé světové války i po ní přihodila spousta a nikdo z nich nedělal žádnou senzaci. Až v srpnu 1964 – v době, které se mezi novináři říká okurková sezóna – novinář Vincent Gaddis otiskl v časopise *Argosy* článek *Záhada bermudského trojúhelníku*.

V Bermudském trojúhelníku, v oblasti Atlantiku, přibližně ohraničeném městem Miami na Floridě, Portorikem a Bermudami, údajně mizí velké množství lodí a letadel – mizí bez vysvětlení. Mohou za to mimozemšťané, kteří odtud odnášejí lidi, aby je dál zkoumali. Někteří fantastové dokonce věří, že tihle vyspělí návštěvníci z jiných světů si vybudovali na dně moře tajné základny. Svědci prý často viděli podmořská světla, dokonce i v pohybu. Záhadologové také mluví o tom, že tam platí jiné fyzikální zákony – letadla, lodě a lidi s nimi se ztrácejí do jiného časoprostoru. Odvozují to od občasných časových posunů, které prý hlásí někteří letci, anebo od zpráv o náhlém mizení letadel z obrazovky radaru či od lodí, ze kterých se ztrácejí posádky. Další si zase vymýšlejí gigantické mořské příšery, které pohlcují lodí a letadla.

Zrodil se nový fenomén.

UŽ KRYŠTOF KOLUMBUS

Někteří záhadologové začali pátrat po podobných zmizeních i v minulosti. Největší senzaci vzbudil Charles Berlitz, majitel známé jazykové školy, když v roce 1974 vydal knihu *Bermuda Triangle (Bermudský trojúhelník)*. Popisoval v ní celou řadu

záhadných případů. Není divu, že se jí prodalo přes dvacet milionů výtisků po celém světě.

Patrně prvním, kdo zažil podivnou situaci v této oblasti, byl evropský objevitel Ameriky Kryštof Kolumbus se svými námořníky. Ve čtvrtek 15. září 1492, když pluli Sargasovým mořem, spatřili ohnivý pás, který přeletěl oblohu a zmizel v moři. Potom se kompas jeho lodi choval podivně. Večer 11. října zahlédl námořník Rodrigo de Triana v dálce podivné světlo. Stoupalo vzhůru a zase klesalo – „jako špatná voskovička, která se rozsvěcuje a zhasíná, jakoby se houpala nahoru a dolů“, jak zněl zápis v lodním deníku.

Co to bylo? Vědci se domnívají, že v září mohli námořníci zahlédnout pád meteoritu. A kompas ukazoval odchylku mezi skutečným a magnetickým severním pólem. Nezvyklá záře mohla pocházet z Hispaňoly nebo z některého z blízkých ostrůvků.

Druhý den přistála Kolumbova expedice u ostrůvku, jež dal admirál jméno San Salvador – patřil k Bahamským ostrovům.

Dvojstěžník *Mary Celeste* vyplul 5. listopadu 1872 z New Yorku do Janova. Měsíc nato ho objevila posádka jiné lodi mezi Azorskými ostrovy a Portugalskem. Plachty měl potrháné, loď byla v dobrém stavu, ale bez námořníků.

Zůstal na ní veškerý náklad, peníze, šperky, doklady, lodní kufry posádky, dokonce i soudky s alkoholem – nic se neztratilo. Poslední záznam v lodním deníku pocházel z 24. listopadu. Plavidlo působilo podivně – jako by ho lidé opouštěli ve spěchu. Berlitz psal, že okna zadní nástavby byla zatlučená prkny a zakryta plachtou, na měděné obšívce pod čarou ponoru dlouhé hluboké jizvy, na zádi záchranný člun.

Vyšetřovací komise nakonec našla v lodním skladu chléb nakažený námelem. A námel v chlebu vyvolává v lidech šílenství a i smrt. Námořníci, kapitán s manželkou a dcerkou

mohli v náhlém návalu šílenství vyskákat do moře. I to je ovšem jenom hypotéza.

Záhadologové včetně Berlitze objevili i několik případů z 20. století. Začátkem března 1918 zmizela při plavbě z Barbadosu do Norfolku ve Virginii loď *Cyclops* s nákladem manganu a 309 námořníky. Třebaže měla vysílačku, o pomoc nevolala. Počasí, aspoň na pevnině, bylo dobré a takřka bezvětří.

Její ztrátou se nikdo moc nezabýval, zuřila válka a mohla ji potopit německá ponorka. Avšak po válce se zjistilo, že tam žádný podmořský lovec nečíhal. Později někteří němečtí agenti tvrdili, že umístili do nákladu časovanou bombu – to skutečně dokažte německého původu v amerických přístavech dělali. Odborníci se domnívají, že loď ztroskotala v bouři, která se náhle objevila.

V únoru 1963 se ztratila také loď *Marine Sulphur Queen*. Vezla síru z Beamontu v Texasu do Norfolku ve Virginii. Ani její radista nevolal o pomoc. Opět vzniklo několik hypotéz o jejím konci včetně únosu Kubánci. Vysvětlením mohla být opět bouře, pozůstalí po devětatřiceti námořnících zažalovali vlastníka lodi za to, že byla v žalostném stavu, a soud jim dal za pravdu. Záhadolog Ivan Terrance Sanderson psal o letadle, řízeném amatérským pilotem, které v prosinci 1970 odstartovalo z Baham, dostalo se do podivného bílého mraku a nakonec přistálo na Floridě o 20 minut dřív než obvykle a s menší spotřebou benzínu. Nepochybně prošlo časovou smyčkou, něčím mimo naše poznání – tvrdil Sanderson.

LLOYDOVA POJIŠŤOVNA NESOUHLASÍ

Knihovník Arizonské národní knihovny Lawrence David Kusche se pokusil fakta z Berlitzovy knihy ověřit. Za pomoci Deborah Blouinové pátral v archivech amerického námořnictva

a pojišťoven. V knize *The Bermuda Triangle Mystery: Solved* (*Tajemství Bermudského trojúhelníku: Vyřešeno*), vydané v roce 1975, upozornil, že si Berlitz v mnoha případech vymýšlel. Například žádný záchranný člun na lodi *Mary Celeste* nezůstal, posádka je všechny použila, a okna nikdo nezatloukl.

Také Sanderson si let časovou smyčkou vyhlal, žádný záznam o něm neexistuje.

Patrně nejdůležitější argumentem byla zpráva od světoznámé pojišťovny Lloyd v Londýně, která pojišťuje mnoho lodí. Podle ní není oblast Bermudského trojúhelníku nebezpečnější než jiná místa. Kdyby tomu tak bylo, musela by pro ni stanovit vyšší pojištění. Stejný poplach by spustily i ostatní pojišťovny – nechtěly by vyplácet značné odškodné. Jejich vyšetřovatelé, kteří jsou velice bedliví, na nic mimořádného nepřišli. Pobřežní stráž USA, která zajišťuje záchranu ztroskotaných posádek lodí a letadel, má obdobné poznatky.

Nesmíme zapomínat, že v těchto místech se plaví spousta lodí, často amatérských námořníků, samozřejmě méně zkušených. Kromě běžných leteckých linek tam létá i hodně amatérských pilotů na malých strojích. Je to známý turistický ráj. A proto se tam může odehrávat víc záchranných akcí, navíc na očích veřejnosti. Některé události, které Berlitz popisoval, proběhly poněkud jinak, jiné se odehrály v Pacifiku a některé jsou pohádkami pro velké.

„Legenda o Bermudském trojúhelníku je vymyšlená záhada,“ uvedl Kusche.

NEJASNÉ PŘÍRODNÍ JEVY

Oblast Bermudského trojúhelníku nepatří ke klidným mořím.

Vyskytuje se tam spousta hurikánů a tornád, která zvedají do velkých výšek obrovské masy vody – a v noci, kdy nejsou

vidět, mohou smést malou loď anebo i nízko letící letadlo. Styk teplého Golfského proudu s chladným oceánským, kdy se mísí vodní masy o rozdílné teplotě a slanosti, vyvolává mnoho neobvyklých jevů, jako náhlé mlhy, vzdušné turbulence a podobně.

Mořské dno je velice členité. Poblíž ostrovů a ostrůvků mělké, ale dále velmi hluboké, což dokládá několik nejhlubších vodních příkopů na světě. Oceánologové také našli podmořské vápencové útvary. Podmořské jeskyně a tunely mohou v době přílivu a odlivu vyvolávat obrovské víry a čtyřicetimetrové vlny. Rovněž je způsobují podmořská zemětřesení a výbuchy podmořských vulkánů. Sesuvy dna zase přinášejí vlny tsunami vysoké až 70 metrů. Všechny tyto hrozné jevy přicházejí náhle, bez varování. Přitom trosky ztracených lodí a letadel se ve velkých hloubkách těžko hledají.

Severozápadně od Bermud leží Sargasové moře hluboké 5 000–7 000 metrů. Vyznačuje se vysokou teplotou, stojatou vodou a vysokou salinitou, takže je takřka bez života. Přesto tam připlouvají úhoři, aby se vytřeli. Velké plochy pokrývají řasy rodu *Sargassum* – odtud název moře. A tyto řasy a chaluhy ztěžují plavbu malých člunů. Často tam bývá bezvětrí, takže plachetnice zůstávaly stát celé dny. V noci bývá vidět jakási záře. O svítivých pruzích dokonce referovala posádka *Apolla 12*, když letěla k Měsíci – byla to poslední světla Země. Odborníci zatím nenašli shodné vysvětlení – tento jev nejspíš vyvolává plankton či ryby anebo jiná organická hmota.

V Bermudském trojúhelníku, stejně jako v Ďáblově moři u jihovýchodního Japonska, selhává kompas. Ukazuje ke skutečnému, tedy ke geografickému severnímu pólu, nikoliv k magnetickému jako všude jinde. Způsobuje to magnetická anomálie. Ovšem ani tyto nezvyklé přírodní jevy nemohou vysvětlit všechna ověřená zmizení. Patrně fungují ještě další procesy, které dosud neznáme.